

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ**

НАКАЗ

02.07.2012 № 385

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
19 липня 2012 р.
за № 1217/21529

**Про затвердження положень щодо проведення апробації
та реєстрації селекційних досягнень у тваринництві**

Відповідно до статті 11 [Закону України „Про племінну справу у тваринництві”](#) та [підпункту 7.64 підпункту 7 пункту 4 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України](#), затвердженого Указом Президента України від 23 квітня 2011 року № 500, **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити такі, що додаються:
 - 1.1. [Положення з проведення апробації селекційних досягнень у тваринництві](#).
 - 1.2. [Положення про Державний реєстр селекційних досягнень у тваринництві](#).
2. Департаменту тваринництва (Гетья А.А.) забезпечити в установленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Департаменту тваринництва, Департаменту фінансово-кредитної політики (Ахіджанов Б.Р.) забезпечити видання вищевказаних положень.
4. Визнати таким, що втратило чинність, Положення про апробацію селекційних досягнень у тваринництві, затверджене Міністерством сільського господарства і продовольства України та Українською академією аграрних наук 3 липня 1992 року.
5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Сеня О.В.
6. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

М.В. Присяжнюк

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва	М.Ю. Бродський
Голова Державного агентства рибного господарства України	В.С. Дроник
Голова Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України	І.Ю. Бісюк
В.о. президента Національної академії аграрних наук України	В.Ф. Петриченко

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України 02.07.2012 № 385
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 липня 2012 р. за № 1217/21529

ПОЛОЖЕННЯ

з проведення апробації селекційних досягнень у

тваринництві

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає правила та порядок оцінки племінних і продуктивних якостей нових створених і поліпшених існуючих порід, внутрішньопородних (зональних) типів та інших селекційних досягнень.

1.2. Це Положення поширюється на суб'єктів племінної справи у тваринництві незалежно від форми власності, які беруть участь у створенні селекційних досягнень.

1.3. Терміни, що вживаються у цьому Положенні, мають таке значення:

авторський колектив - колектив фахівців, які брали участь у створенні селекційного досягнення;

апробація - комісійна оцінка селекційних досягнень у тваринництві;

базові суб'єкти господарювання - суб'єкти племінної справи у тваринництві, які брали безпосередню участь у створенні та розведенні селекційного досягнення відповідно до програм селекції;

видатна тварина - тварина, оцінена за власною продуктивністю та спадковими якостями як видатний представник породи, типу, лінії, стада, яка має значний вплив на розвиток морфологічних, продуктивних та інших господарсько-корисних ознак;

видатні матки - це матки з рекордною продуктивністю, що в два і більше рази перевищує стандарт відповідної породи і залишили в стаді або породі цінне племінне потомство;

видатні плідники - це "лідери" породи з високим індексом племінної цінності, що використовуються як батьки наступного покоління плідників та їх матерів;

внутрішньопородний (зональний) тип - група тварин, яка є частиною породи, створена в результаті тривалої творчої роботи селекціонерів, має, крім загальних для даної породи властивостей, деякі характерні специфічні особливості в напрямі продуктивності, типі будови тіла і конституції, кращу пристосованість до місцевих умов, резистентність до захворювань та інших несприятливих факторів зовнішнього середовища;

заводська лінія - група високопродуктивних племінних тварин, яка бере початок від одного або декількох видатних родоначальників, відрізняється якісною своєрідністю та успадкувала характерні для родоначальника властивості, які підтримуються цілеспрямованим доббором та підбором. До заводської лінії належать усі тварини, що відповідають вимогам стандартів (типів) лінії та пов'язані з родоначальником як через його чоловіче, так і жіноче потомство;

заводський тип - обмежена група тварин, яка є частиною породи, створена в певних племінних стадах в результаті тривалої творчої роботи селекціонерів шляхом розведення за лініями та родинами. Тваринам властиві спадково-стійка специфічність у морфологічних, продуктивних та інших господарсько-корисних ознаках, які притаманні даному племінному стаду;

крос - комплекс високопродуктивних відселекціонованих ліній, які при використанні певних схем схрещування дають потомство з позитивним гетерозисом за продуктивними ознаками та життєдіяльністю;

оригіна́тор - суб'єкт племінної справи у тваринництві, на виробничій базі якого та за ініціативою якого створювалося селекційне досягнення;

поліпшуюча порода - порода, яка використовується для поліпшення племінних і продуктивних якостей тварин інших порід та виведення нових порід, породних типів, ліній, родин;

порода - консолідована група сільськогосподарських тварин одного виду, структурно об'єднаних за походженням, екстер'єрними особливостями, напрямом продуктивності та типом обміну речовин, яка здатна стійко зберігати і успадковувати ці ознаки, кількісно достатня для тривалого розведення "в собі" та вдосконалення без вимушених споріднених спаровувань, має господарську та племінну цінність;

породна група - відносно велика за чисельністю група тварин з певними ознаками, які ще не повністю відповідають встановленим до породи вимогам, яку не можна віднести до породи через недостатню чисельність тварин та неспроможність до тривалого розведення “в собі”;

рада по роботі з породою - громадська організація/група фахівців при наукових установах та селекційних центрах у тваринництві, до якої входять вчені і кваліфіковані спеціалісти, здатні визначати відповідність тварин типовим для породи ознакам, аналізувати їх генеалогічну структуру та якісний склад відповідно до вимог чинного законодавства за видами та породами тварин, визначати основні напрями селекційно-племінної роботи з породою;

родина - група тварин, що походять від видатної родоначальниці, типізована на неї в ряді поколінь (не менше трьох) за однією або декількома ознаками, які стійко передаються потомству у породі, породній групі, внутрішньопородному (зональному) або заводському типах, заводській лінії;

селекційне досягнення - створена в результаті цілеспрямованої творчої діяльності група племінних тварин (порода, породний тип, лінія, родина, їх структурні одиниці: внутрішньопородний (зональний) і заводські типи, заводські лінії та родини, спеціалізовані типи та лінії, кроси заводських ліній, а також окрема видатна тварина), що має нові генетичні ознаки, які стійко передає потомству, та за показниками продуктивності перевищує попередні типи тварин;

спеціалізована лінія - генетично відокремлена група тварин, виведена на міжпородній основі, розводиться в ряді поколінь ізольовано від інших масивів тварин і відселекціонована у спеціалізованому напрямі продуктивності. Тварини подібні за типом будови тіла, мають високу комбінаційну здатність при поєднанні із спеціалізованими генотипами іншого напрямку продуктивності, що забезпечує високий ефект гетерозису;

спеціалізований тип - самостійна і достатньо велика група тварин, створена на міжпородній або внутрішньопородній основі, відселекціонована за певним напрямом продуктивності, у межах декількох поколінь розводиться “в собі”, має характерний тип будови тіла і свою специфічну генеалогічну структуру, що забезпечує підтримання і вдосконалення продуктивності, високу комбінаційну здатність з іншими генотипами при одержанні товарних гібридів;

цільовий стандарт - документально встановлені мінімальні показники до ознак продуктивності, живої маси, екстер'єру і конституції тварин, що висуваються під час добору тварин тієї чи іншої породи з метою її наступного відтворення. Використовується з метою порівняння вихідних даних для всіх племінних стад, де проводиться робота зі створення селекційного досягнення, на основі показників продуктивності кращого повновікового найближчого потомства родоначальника (родоначальників) лінії з урахуванням особливостей господарсько-біологічних якостей;

яйцемаса - загальна маса яєць, занесених за певний період часу.

1.4. У роботах із створення селекційних досягнень можуть брати участь зоотехніки з племінної справи суб'єктів племінної справи у тваринництві всіх форм власності, спеціалісти та наукові співробітники асоціацій і підприємств (об'єднань) з племінної справи

у тваринництві, селекційних центрів, науково-дослідних та дослідних установ, вищих та середніх сільськогосподарських навчальних закладів, центрального органу виконавчої влади з питань аграрної політики та продовольства, Міністерства аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим, обласних та районних державних адміністрацій, Управління промисловості, розвитку інфраструктури та агропромислового комплексу Севастопольської міської державної адміністрації.

1.5. Створення нових і поліпшення існуючих порід, породних груп, внутрішньопородних (зональних), заводських і спеціалізованих типів проводиться відповідно до програм селекції, які розробляються науковими установами за участю спеціалістів суб'єктів племінної справи у тваринництві та розглядаються і схвалюються на засіданні секції тваринництва Науково-експертної ради Міністерства аграрної політики та продовольства України.

1.6. Створення заводських і спеціалізованих ліній, кросів, родин, видатних тварин здійснюється суб'єктами племінної справи у тваринництві відповідно до програм селекції та планів селекційно-племінної роботи, що розроблені для конкретних суб'єктів господарювання за участю фахівців, які входять до рад по роботі з породами, асоціацій і селекційних центрів у тваринництві, підприємств (об'єднань) з племінної справи у тваринництві.

II. Правила та порядок проведення апробації селекційних досягнень

2.1. Апробація селекційного досягнення проводиться за ініціативою авторського колективу (автора), який подає заявку на проведення апробації селекційного досягнення у тваринництві (додаток 1 до цього Положення) до Міністерства аграрної політики та продовольства України з обґрунтуванням про доцільність проведення апробації та такі документи:

характеристику та опис селекційного досягнення, де наводяться кількісні, якісні, характерні та результативні показники;

інформацію про частку авторської участі у створенні селекційного досягнення (додаток 2 до цього Положення);

анкету автора (авторів) селекційного досягнення у тваринництві (додаток 3 до цього Положення);

анкету суб'єкта племінної справи у тваринництві, який претендує на визнання його оригінатором (додаток 4 до цього Положення).

2.2. Характеристика та опис селекційного досягнення включає:

назву селекційного досягнення;

програму (методику) його виведення та цільові стандарти тварин селекційного досягнення;

опис селекційного досягнення, схеми, малюнки, фотографії повновікових тварин за статями;

результати закінченої селекційної роботи, де наводиться характеристика господарсько-корисних, біологічних, зоотехнічних, екстер'єрно-конституційних особливостей тварин, умови їх годівлі, генеалогічна структура, інформація щодо пристосованості тварин до сучасних технологічних умов виробництва продукції та показники племінної цінності тварин;

результати економічної ефективності продукції.

2.3. Характеристика та опис селекційного досягнення включає:

2.3.1. Кількісні та якісні показники, облік та оцінка яких передбачені чинним законодавством за видами тварин:

кількість особин за статеві-віковими групами, наявність бджолиних сімей;

продуктивність (молочна продуктивність корів за 305 днів або за скорочену закінчену 1, 2, 3 і подальші лактації, молочність м'ясних корів у віці 3-5 років, кобил, свиноматок, настриг митої вовни на 1 голову овець за статеві-віковими групами, несучість птиці, маса яєць, яйцемаса, жива маса, вивід молодняку та інші показники продуктивності за видами птиці, медова і воскова продуктивність бджолиних сімей за останні 3 роки тощо);

якість продукції (жирно- і білковомолочність корів за три лактації та за останні три роки, довжина, тонина, вирівняність та міцність вовни, сортовий склад вовнових рун, характеристика ягнят за якістю смушки і каракулю, якість пуху та шкурки кіз і кролів, співвідношення білок/жовток у яйці та співвідношення вологи до білка у м'ясі птиці тощо).

2.3.2. Показники, які характеризують:

технологічні і робочі якості (придатність корів до машинного доїння, сила, робоча продуктивність і витривалість коней тощо);

інтенсивність росту молодняку;

живу масу маток і плідників, самок і самців;

забійні та м'ясні якості.

2.3.3. Результативні показники, що були проаналізовані під час створення селекційного досягнення:

затрати корму на одиницю виробленої продукції (на 1 кг молока, на 1 кг приросту живої маси, на 10 штук яєць, на 1 кг бджіл, що перезимували, тощо);

відтворна здатність самок і самців;

результати оцінки самців і самок за якістю потомства;

стійкість до захворювань, життєздатність молодняку, зимостійкість (риб і бджіл) тощо;

поєднуваність при схрещуваннях (кросах);

селекційно-генетичні параметри основних господарсько-корисних ознак тварин селекційних досягнень (успадковувальність, повторюваність, мінливість, кореляція).

2.4. Назва селекційного досягнення повинна містити не більше п'яти слів, забезпечувати максимальну характеристику його ознаки, ідентифікацію, відмінність від будь-якої іншої назви існуючого досягнення, уникнення вживання іншомовних слів.

Після апробації назва селекційного досягнення зберігається протягом усього часу його використання.

2.5. Новостворені або удосконалені існуючі породи, породні групи, внутрішньопородні (зональні) і заводські типи та заводські лінії, що апробуються, повинні бути оцінені за продуктивністю в умовах базових суб'єктів господарювання за участю фахівців, які брали участь у складанні відповідних програм селекції або планів селекційно-племінної роботи.

2.6. Економічна ефективність продукції, яка додатково одержана суб'єктами племінної справи у тваринництві від використання у виробництві нового або удосконаленого селекційного досягнення, визначається шляхом порівняння в аналогічних умовах продуктивності тварин цього досягнення або відповідних структурних одиниць у окремих суб'єктів господарювання або в цілому за суб'єктами господарювання певної зони розведення нового селекційного досягнення.

Економічна ефективність селекційного досягнення визначається за формулою

$E = Ц \times \frac{P \times H}{100} \times Л \times К,$	
де	Е - вартість додатково одержаної продукції, грн;
	Ц - закупівельна ціна за одиницю продукції, грн;
	Р - середня продуктивність ровесників (ровесниць) у відповідних одиницях;
	Н - середня надбавка основної продукції на 1 голову селекційного досягнення, вирахована у відсотках порівняно з ровесницями;
	Л - постійний коефіцієнт 0,75, пов'язаний з витратами на одержання додаткової продукції;
	К - чисельність поголів'я тварин нового або поліпшеного селекційного досягнення.

Якщо економічний ефект за показниками продукції або у вартісному вираженні визначити важко чи неможливо, встановлюють фактичну цінність селекційного досягнення з урахуванням сукупності біологічних і господарських ознак, якості продукції, стійкості тварин до захворювань, стресостійкості, норову та інших властивостей та особливостей.

III. Вимоги, що визначають відповідність до визнання селекційних досягнень

3.1. Підставою для визнання селекційного досягнення є мінімальна чисельність тварин у базових господарствах, яка необхідна для визнання селекційного досягнення

(голів) (додаток 5 до цього Положення), які мають спільне походження, схожі за екстер'єром і конституцією, характером і рівнем продуктивності та іншими ознаками, що стійко передаються спадково і відповідають цільовим стандартам.

Умовами для початку проведення апробації селекційного досягнення є наявність:

живих плідників, оцінених за якістю потомства або сперми в сховищах на 1 плідника не менше 5 тис. доз;

позитивних результатів генетичної експертизи про достовірність походження плідників і провідних маток;

мінімальної чисельності базових господарств і структурних одиниць у селекційних досягненнях на дату апробації (додаток 6 до цього Положення).

3.2. Апробація нових порід, породних груп і внутрішньопородних (зональних) типів може бути проведена за умови, що виведення частини заводських ліній і родин перебуває на стадії завершення відносно вимог мінімальної чисельності тварин у базових господарствах, яка необхідна для визнання селекційного досягнення.

Апробація нових заводських типів, ліній і родин проводиться при завершенні їх виведення.

3.3. Наявність заводських ліній у:

новій породі бджіл - не менше 4-х;

нових породних групах і внутрішньопородних типах риб та бджіл - не менше 2-х;

новій породі або породній групі по шовковичному шовкопряду - не менше 2-х, апробуються також гібриди першого покоління, якщо їх не менше 25 родин загальною кількістю особин 12500 або 6 г гени.

3.4. Крім кількісних показників, підставою для проведення апробації селекційного досягнення є наявність певних відмінностей його представників порівняно з ровесниками (ровесницями) існуючих порід, породних груп, типів, ліній і родин за продуктивними, екстер'єрними, біологічними та іншими господарсько-корисними ознаками.

Продуктивність особин створеного селекційного досягнення за основними продуктивними ознаками, повинна перевищувати попередні типи в середньому на 10 %, за іншими ознаками - не поступатися відповідним стандартам вихідної материнської породи або показникам продуктивності тварин-ровесників (ровесниць).

3.5. Ровесниками (ровесницями) при апробації тварин вважаються:

нових і поліпшених порід - тварини вихідних чи інших порід у даній зоні;

нових породних груп - тварини вихідних порід (типів), інших порід і породних груп у даній зоні;

внутрішньопородних (зональних) типів - тварини інших типів тієї самої породи і породи в цілому;

заводського типу - тварини інших заводських і внутрішньопородних (зональних) типів тієї самої породи та породи в цілому;

заводської лінії - тварини вихідних чи інших ліній у даному господарстві, в дочірніх господарствах або господарствах даної зони.

3.6. Вимоги при апробації для всіх видів сільськогосподарських тварин:

стійка передача потомству ознак при внутрішньопородному розведенні та при міжпородному схрещуванні;

висока ефективність (гетерозис) при міжпородному схрещуванні та поєднуваність спеціалізованих ліній при міжлінійних кросах;

пристосованість до природно-кліматичних та виробничо-технологічних умов господарств і території розведення;

міцна конституція, стійкість до захворювань;

добра відтворна здатність;

висока економічна ефективність.

3.7. Вимогою при апробації селекційного досягнення у скотарстві є перевага показників продуктивності тварин нового селекційного досягнення над ровесниками (ровесницями):

3.7.1. Для порід молочного та молочно-м'ясного напрямів продуктивності за:

вмістом молочного жиру - понад 10 %, якщо показники продуктивності ровесниць за молочним жиром на рівні стандарту вихідної материнської (для новостворених, поліпшених порід, породних груп) або існуючої (для решти селекційних досягнень) породи, або на 9, 8, 7, 6 і 5 % - на рівні 110, 120, 140 і 150 % до стандарту породи відповідно;

вмістом жиру і білка в молоці - на рівні стандарту вихідної материнської або існуючої породи. Для окремих високопродуктивних корів, надій яких понад 20 % перевищує стандарт породи, показники за вмістом жиру і білка в молоці можуть до 0,2 % поступатися стандарту породи;

іншими ознаками (жива маса, індекс вим'я, швидкість молоковіддачі тощо) - на рівні цільового стандарту, визначеного програмою виведення селекційного досягнення, але не нижче стандарту вихідної чи існуючої породи.

3.7.2. Для порід м'ясного напрямку продуктивності за:

енергією росту, живою масою в 15-місячному віці, оплатою корму, приростами живої маси, молочністю - понад 10 %;

забійним виходом - понад 5 %.

3.8. Вимогами при апробації для свиней за напрямками продуктивності є:

3.8.1. Для порід першої групи комбінованого напрямку продуктивності (велика біла, українська степова біла) за:

відтворювальними якостями (внутрішньопородні і заводські типи, заводські лінії і родини): порівняно з вимогами для класу “еліта” - багатоплідність вище на 8,0 % (11,8 - 12,0 поросят на опорос), маса гнізда при відлученні - на 10 % (80 кг при відлученні в 28 - 30 днів і 130 кг - при відлученні в 45 днів);

відгодівельними якостями: порівняно з вимогами класу “еліта” - за віком досягнення маси 100 кг при вирощуванні ремонтного молодняку - на 10 % (188 - 190 днів), оцінці кнурів-плідників за якістю потомства - на 6 - 9 % (173 - 175 днів); витрати кормів на 1 кг приросту живої маси при оцінці плідників за генотипом - на 12 % (3,3 - 3,5 кг); показники за репродуктивними і м'ясними якостями - на рівні вимог класу “еліта”;

м'ясними якостями: порівняно з вимогами класу “еліта” - товщина шпику - на 25,0 % (22 - 24 мм), довжина півтуші - на 6,0 % (97 - 98 см), площа “м'язового вічка” - 36 см², вихід м'яса з туші - 58 - 59 %; показники за репродуктивними і відгодівельними якостями - на рівні вимог класу “еліта”.

3.8.2. Для порід другої групи м'ясного напрямку продуктивності (ландрас, дюрок, українська і полтавська м'ясні, червона білопояса, уельська, п'єтрен):

переважаюча селекція здійснюється виключно за м'ясними якостями: порівняно з вимогами класу “еліта” товщина шпику менше на 25 % (19 - 21 мм), довжина півтуші - на 6,0 % (98 - 99 см), площа “м'язового вічка” - 39 см² більше, вихід м'яса з туші - 60 % і більше;

показники за відтворювальними та відгодівельними якостями - на рівні вимог класу “еліта”.

3.8.3. Для порід третьої групи м'ясо-сального напрямку продуктивності (миргородська, українська степова ряба, велика чорна):

при апробації окремих генеалогічних структур перевага за відтворювальними і відгодівельними якостями стосовно вимог класу “еліта” повинна становити 5,0 - 6,0 % (багатоплідність 10,6 - 10,9 поросят на опорос, вік досягнення маси 100 кг - 184 - 188 днів), а за м'ясними якостями (за товщиною шпику) - менше на 15 % (28 - 30 мм), площа “м'язового вічка” - 28 - 30 см², вихід м'яса з туші - 54 - 55 %.

3.8.4. Високопродуктивні кроси у свинарстві формуються при поєднанні відселекціонованих материнських і батьківських форм (порід, типів, ліній). Вимоги при їх апробації: відтворювальні якості - на рівні вимог для відповідної материнської форми, задіяної при створенні кросу; відгодівельні і м'ясні - на рівні проміжного успадкування між материнськими і батьківськими формами.

3.9. Вимогами при апробації для овець за напрямками продуктивності є:

3.9.1. Для всіх порід, крім романівських та смушкових, є перевага показників продуктивності тварин нового селекційного досягнення над вимогами, які передбачені для класу “еліта”, за:

настригом митої вовни - понад 10 %;

живою масою - понад 5 % або відзначатися якісною своєрідністю (при статистично вірогідній різниці) за однією або декількома цінними ознаками, які відповідають вимогам стандарту породи і класу “еліта”.

У дорослих тварин довжина вовни, яка виросла за рік, має бути для:

маток тонкорунних порід - не менше 8,5 см, баранів - 11 см;

м'ясововнових - 11 см;

довгововнових напівтонкорунних - 13 см;

короткововнових та інших напівтонкорунних порід - 8 см і 10 см.

3.9.2. Для смушкових порід:

каракульські вівці усіх забарвлень та відтінків жакетного, плоского і ребристого смушкових типів, якщо нові тварини відповідають за основними ознаками вимогам першого класу і класу "еліта" (останнього - не менше 20 %) або відрізняються якісною своєрідністю (статистично вірогідним перевершенням) за однією чи декількома селекційними ознаками;

сокільська порода (заводський тип, лінія):

вихід сірих ягнят класів "еліта" та першого - 70 %;

вихід сірих смушків першого сорту - 60 %, у тому числі з бажаним забарвленням - 65 %;

жива маса баранів - 65 кг, маток - 40 кг;

настриг митої вовни від баранів - 2,5-2,6 кг, від маток - 1,6-1,7 кг.

3.10. Селекційне досягнення при розведенні кіз пухових, вовнових і молочних порід підлягає апробації за умови відповідності тварин вимогам вищого бонітувального класу за всіма ознаками та наявності якісної своєрідної відмінності за однією або декількома селекційними ознаками.

3.11. Селекційне досягнення з конярства підлягає апробації за умови відповідності показників за групою тварин, що апробується, вимогам вищого бонітувального класу за всіма ознаками та за наявності якісної своєрідності (статистично вірогідного перевищення) за однією або декількома селекційними ознаками.

3.12. Птиця всіх видів нового селекційного досягнення апробується за умови перевищення її продуктивності над вимогами, які передбачені для класу "еліта", за:

несучістю на середньофуражну несучку - понад 5 %:

масою яєць - понад 3 %;

яйцемасою - понад 5 %;

живою масою птиці в забійному віці при спеціалізованій відгодівлі на м'ясо - понад 5 %.

Показники за іншими селекційними ознаками повинні бути на рівні стандарту вихідної або існуючої породи.

3.13. Селекційне досягнення з кролівництва м'ясошкуркових або пухових порід та звірівництва підлягає апробації за умови, що поголів'я дорослих тварин та ремонтного

молодняку цього досягнення віднесено за комплексом ознак до вищого бонітувального класу.

Кролі, віднесені за комплексом ознак на один клас нижче вищого бонітувального класу, можуть бути апробовані як нове селекційне досягнення за однією основною ознакою (живою масою ремонтного молодняку в 3-місячному віці, пуховою продуктивністю дорослих тварин і ремонтного молодняку), якщо показники всіх тварин в середньому перевищують вимоги вищого бонітувального класу за цими ознаками на 10 %.

3.14. Селекційне досягнення з бджільництва підлягає апробації за умови його переваги над стандартом породи і ровесниками за селекційними ознаками:

- медова і воскова продуктивність - понад 15 %;
- сила бджолиних сімей перед медозбором - понад 10 %;
- продуктивність бджолиних маток - понад 15 %;
- зимостійкість - понад 10 %.

3.15. Селекційне досягнення з рибицтва підлягає апробації за умови перевищення нового селекційного досягнення за показниками порівняно з нормативами для даної зони:

- зимостійкість на першому році життя - 5-7 %;
- продуктивність цьоголіток - 7-10 %;
- плодючість - 10 %;
- затрати корму на одиницю приросту маси цьоголіток - нижче 10 %;
- позитивна реакція самок на гормональну стимуляцію (не нижче 90 %).

3.16. Селекційне досягнення шовковичного шовкопряда підлягає апробації за умови переваги нових гібридів над гібридом-стандартом при утриманні в однакових умовах за:

- урожаєм коконів - понад 5 %;
- кількістю гусені - понад 90 %;
- масою оболонки кокона - понад 400 мг;
- шовконосністю у сирому коконі - понад 23 %;
- довжиною коконової нитки - понад 1250 м;
- довжиною безперервно розмотуваної нитки - понад 800 м;
- виходом шовку-сирцю - понад 42,5 %.

IV. Порядок визнання селекційних досягнень

4.1. Апробація селекційних досягнень здійснюється експертною комісією, створеною згідно з наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України.

До складу експертної комісії входять спеціалісти Міністерства аграрної політики та продовольства України, Національної академії аграрних наук України, селекційних центрів,

науково-дослідних інститутів, дослідних станцій, вищих навчальних закладів, членів рад по роботі з породами та інші.

До складу експертної комісії не включають автора (авторів) селекційного досягнення, що апробується.

4.2. Експертна комісія Міністерства аграрної політики та продовольства України аналізує показники селекційного досягнення і визначає його відповідність характеристиці та опису селекційного досягнення. Ураховується вірогідність матеріалів племінного обліку, достовірність походження племінних тварин за результатами генетичної експертизи, вивчаються матеріали, що свідчать про наявність у тварин якостей, які відрізняють їх від основного наявного масиву тварин (приспосованість до конкретних умов утримання, резистентність, відтворна здатність тощо). При проведенні апробації нової або поліпшеної існуючої породи, внутрішньопородного чи зонального типу експертна комісія апробує одночасно також новостворені структурні одиниці - внутрішньопородні (зональні) типи, заводські типи, заводські лінії, родини, видатних тварин.

4.3. Результати з апробації селекційного досягнення експертною комісією оформляються актом експертної комісії за результатами державної апробації селекційного досягнення (далі - акт) з доданням документів, перелік яких визначено [пунктом 2.1 розділу II](#) цього Положення.

Експертна комісія вносить пропозиції щодо розповсюдження і подальшого удосконалення тварин новоствореної чи поліпшеної породи, породної групи, внутрішньопородного (зонального) чи заводського типу, заводської лінії або родини, по добору, здійснення запису тварин до Державної книги племінних тварин та щодо видання першого тому Державної книги племінних тварин нової породи чи нового породного типу.

Акт та документи, перелік яких визначено [пунктом 2.1 розділу II](#) цього Положення, подаються на розгляд секції тваринництва Науково-експертної ради Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Секція тваринництва Науково-експертної ради Міністерства аграрної політики та продовольства України затверджує акт та підтверджує відповідність селекційного досягнення вимогам цього Положення.

4.4. За результатами державної апробації і рішення секції тваринництва Науково-експертної ради Міністерства аграрної політики та продовольства України визнання нового селекційного досягнення у тваринництві затверджується наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України, де зазначаються:

назва, марка та номер селекційного досягнення;

ареал розповсюдження (за потреби);

заходи з розведення і подальшого удосконалення селекційного досягнення;

найменування (прізвище, ім'я, по батькові) суб'єкта племінної справи у тваринництві, який претендує на визнання оригінатором;

частка авторської участі у створенні селекційного досягнення авторів та осіб, які надали істотну допомогу.

4.5. Усі спірні питання, які виникають при розгляді матеріалів апробації, експертною комісією виносяться на розгляд секції тваринництва Науково-експертної ради Міністерства аграрної політики та продовольства України для їх вирішення.

4.6. У разі визнання селекційного досягнення Міністерство аграрної політики та продовольства України в місячний строк від дати затвердження наказу в установленому порядку проводить реєстрацію селекційного досягнення у Державному реєстрі селекційних досягнень у тваринництві.

4.7. Авторами селекційного досягнення визнаються автори програми, відповідних методик та схем його створення, особи, які організували масову оцінку плідників і формування генеалогії та працювали з масивом тварин не менше 70 % часу, витраченого на його створення.

4.8. Не визнаються авторами особи, які виконували допоміжні, технічні роботи, особи, які працювали з обмеженою до 30 % чисельністю поголів'я непродуктивних господарств, що не забезпечило істотного впливу на створення селекційного досягнення, а також особи, які приєднались до творчого колективу на заключному етапі створення селекційного досягнення.

4.9. Особи, які претендують на авторство, але не включені до авторського колективу, для визнання їх авторами селекційного досягнення у тваринництві мають право звернутися до Міністерства аграрної політики та продовольства України та подати документи, визначені [пунктом 2.1 розділу II](#) цього Положення.

Директор Департаменту тваринництва Міністерства аграрної політики та продовольства України	А.А. Гетья
---	-------------------

	Додаток 1 до Положення з проведення апробації селекційних досягнень у тваринництві
--	---

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ЗАЯВКА
на проведення апробації селекційного досягнення у тваринництві

(вид тварин (англійською мовою та латиною), назва породи, типу, лінії, кросу селекційного досягнення)

Місцезнаходження (місце проживання) заявника * _____

Телефон _____

“ ____ ” _____ 20__ р.

Підпис (підписи) заявника (заявників).

М.П.**

Додатки: характеристика та опис селекційного досягнення, інформація про частку авторської участі у створенні селекційного досягнення, анкета автора (авторів) селекційного досягнення у тваринництві, анкета суб'єкта господарювання, який претендує на визнання його оригіноматором.

* Якщо заяву подає група авторів, вказується місцезнаходження (місце проживання) одного з них.

** Для юридичної особи.

	Додаток 2 до Положення з проведення апробації селекційних досягнень у тваринництві
--	---

ІНФОРМАЦІЯ

про частку авторської участі у створенні селекційного досягнення

Ми, автори селекційного досягнення (прізвища, імена, по батькові)

_____, погодили таку частку участі кожного автора у створенні вищеназваного селекційного досягнення:

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Посада та місце роботи	Частка участі автора у створенні селекційного досягнення (%)	Підпис кожного автора, що стверджує згоду з розподілом, наведеним у колонці 4 цієї таблиці
1	2	3	4	5

Наші анкетні дані та матеріали про конкретну роботу кожного автора по створенню селекційного досягнення висвітлені у анкетах автора (авторів) селекційного досягнення у тваринництві.

Додаток 3 до Положення з проведення апробації селекційних досягнень у тваринництві

АНКЕТА
автора (авторів) селекційного досягнення у тваринництві

1. Прізвище, ім'я та по батькові _____

2. Рік народження _____

3. Спеціальність, професія _____

4. Науковий ступінь та/або вчене звання _____

5. Стаж роботи _____

6. Місце роботи та посада під час створення селекційного досягнення

7. Місце роботи та посада на даний час _____

8. Назва селекційного досягнення _____

9. У чому конкретно полягає участь у створенні нового селекційного досягнення чи етапів селекційного процесу:

з якого по який рік, у яких господарствах, у якій зоні проводилася селекційна робота

_____ ;
перелік розроблених автором програм або рекомендацій створення селекційного досягнення (назва програм або рекомендацій, прізвища авторів та вихідні видавничі дані);

перелік розроблених автором програм селекції, планів селекційно-племінної роботи в суб'єктах племінної справи у тваринництві, де створене селекційне досягнення;

зазначається загальна чисельність виведених структурних підрозділів та тварин у новому селекційному досягненні, конкретно наводяться лінії, родини, видатні тварини;

перелік монографій та інших наукових публікацій автора стосовно нового селекційного досягнення;

ким підготовлені офіційні матеріали до апробації селекційного досягнення

10. Місце проживання автора:

Телефон _____

Підпис

Дата

	Додаток 4 до Положення з проведення апробації селекційних досягнень у тваринництві
--	---

АНКЕТА

суб'єкта племінної справи у тваринництві, який претендує на визнання його оригіном

1. Повне найменування (прізвище, ім'я, по батькові) _____

2. Скорочене найменування (за наявності) _____

3. Місцезнаходження (місце проживання) _____

тел.: _____ факс: _____

Назва селекційного досягнення _____

Коли і що зроблено суб'єктом господарювання із створення селекційного досягнення, результативність проведеної роботи (реферативне викладення обсягом до 2-х друкованих сторінок) *

Прізвище, ім'я та по батькові керівника суб'єкта господарювання, який претендує на визнання його оригіном, роки роботи в період створення і впровадження селекційного досягнення

корови	2000	1500	1000	500	250				8
бугаї- плідники	80	60	40	20	10				
м'ясні породи:									
корови	1500	1000	600	300	200				
бугаї- плідники	50	30	20	10	7				
Свині:									
Свиноматки	1500	1000	500	200	50	300	200	250	25
Кнури-плідники	150	100	50	20	5	30	20	25	
Вівці тонкорунних та напівтонкорунних порід:									
вівцематки	5000	-	1000	500	100				
барани-плідники	200	-	50	25	10				
грубо-вовнові, м'ясного, молочного та смушкового напрямів продуктивності									
вівцематки	2500	-	800	500	100				
барани-плідники	150	-	50	25	10				

Кози:									
козематки	2500	-	800	500	100				
цапи- плідники	150	-	50	25	10				
Коні:									
конематки	1000	500	250	100	30				15
жеребці-плідники	50	25	15	15	5				
Птиця:									
кури яєчні	5000	3000			600			1600	
кури м'ясо-яєчні та м'ясні	5000	3000			600			1600	
качки	3000	2000			400			1200	
гуси	3000	1500			400			1200	
індики	2500	2000			500				
перепели	7000	4000			600			1600	
Кролі: самки	3000	2000	2000	800					
Норки: самки	2000	1000	1000	500					

Лисиці: самки	3000	2000	2000	800					
Нутрії: самки	2000	1000	1000	500					
Песці: самки	1000	500	500	300					
Соболі: самки	1000	500	500	300					
Риби: дорослі (гнізд при природному та заводсько-му нересті)	400		200		100				
Бджоли (сімей, розмі щених у суці льному масиві)	5000	2000	1000	50	500				
Шовко вичний шовкопряд, особин	50000	35000	30000	25000	25000			2000	

Додаток 6
до Положення з проведення
апробації селекційних досягнень
у тваринництві

**МІНІМАЛЬНА ЧИСЕЛЬНІСТЬ
базових господарств і структурних одиниць у селекційних
досягненнях на дату апробації**

Категорія нових (поліпшених) селекційних досягнень	Кількість			
	заводських (спеціалізованих*) ліній	гілок у лініях	родин у лініях	базових господарств
Порода	6/2*	12	12/60*	6/3*

Породна група	4/2*	8	8/60*	4/2*
Внутрішньопородний (зональний) тип	3	6	6	3
Заводський тип	2	4	4	2
Заводська лінія	-	2	2/60*	1
Спеціалізований тип	3	6	6	3
Спеціалізована лінія	2/1*	4	4/60*	2/1*
Крос заводських ліній	2/2*	-	160*	2/2*

* Птиця.